

- กลุ่มที่ 1 จงค้นคว้าหาประวัติของ เสวกเอกพระยาปริยัติธรรมธาดา มาอย่างละเอียด
- กลุ่มที่ 2 จงไปค้นคว้าหาเรื่องราวของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในหนังสือประวัติศาสตร์ แล้วคัดลอกข้อความตอนนั้นมาอ่านให้เพื่อนฟัง
- กลุ่มที่ 3 การจัดการศึกษาให้แก่กุลบุตรกุลธิดาสมัยอยุธยาตอนปลายทำกันอย่างไร
- กลุ่มที่ 4 เรื่อง "สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช" ให้คิด ข้อคิด อะไรแก่ท่านบ้างที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- กลุ่มที่ 5 จงกล่าวถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยอยุธยาตอนปลาย มาพอสังเขป

จากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

5.4 การสอนด้วยกิจกรรมการแสดง และการละเล่น การสอนวรรณคดี หรือวรรณกรรม โดยจัดให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมุติ แสดงละคร หรือสร้างสถานการณ์จำลอง ตามท้องเรื่องที่เรียนจะทำให้ให้นักเรียนได้ความรู้ ความเข้าใจ และได้ประสบการณ์อย่างแท้จริงไปพร้อมกับได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินมีเจตคติที่ดีต่อวรรณคดี มองเห็นคุณค่าของวรรณคดี และเกิดความรัก ความห่วงใยในวรรณคดีของชาติอย่างไม่มีวัน

6. จัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งในรสไพเราะของวรรณคดีด้วยกิจกรรมหลายๆ แบบ เช่น

- 6.1 ให้วาดภาพประกอบเรื่องที่เรียน
- 6.2 ให้อ่านทำนองเสนาะ หรือนำบทประพันธ์บางตอนมาร้องเป็นเพลง
- 6.3 ครอบบทประพันธ์ที่มีความไพเราะมาให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์ว่าเหตุใดจึงไพเราะไพเราะในด้านใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference)

USDA forest Service (2540) ตัวแทนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา ได้นำกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้ในกระบวนการประชุมเพื่อการวิจัยเรื่องไฟฟ้าในอนาคค พื้นที่ไฟฟ้า จัดที่ ปาร์คซิตี รัฐยูทาห์ในวันที่ 6-8 ตุลาคม 2540 โดย

ผู้เข้าร่วมประชุมคือบรรดานักวิทยาศาสตร์ ผู้ตัดสินใจ ผู้กำหนดนโยบายของรัฐบาลและเอกชน หรือ NGO ปรากฏว่าได้แนวทางการป้องกันไฟฟ้าวิธีการใหม่ๆ ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับไฟฟ้า ทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต จนได้แนวทางปฏิบัติในการป้องกันไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ ศูนย์บริการป่าไม้ USDA ตัวแทนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกา และหน่วยอนุรักษ์ธรรมชาติ ศูนย์บริการสวนอุทยานแห่งชาติใช้เป็นแนวการพิทักษ์ป้องกันไฟฟ้า

สำหรับในประเทศไทย ทวีศักดิ์ นพเกษร (2540 : 25) ได้นำกระบวนการ F.S.C. มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาร่วมกันชุมชนต่างๆ ของจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่ พ.ศ. 2539 ผลการใช้พบว่ากระบวนการ F.S.C. สามารถกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนของตนได้เป็นอย่างดี

2. งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการสอนและรูปแบบการสอน

เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการสอนและรูปแบบการสอนเพื่อใช้ในวงการจัดการศึกษานี้ มีผู้ทำวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

สายสุณีย์ ธรรมดา (2538) ได้ทำการวิจัยผลการเรียนตามวิธี เอส ที เอ ดี ที่มีต่อการอ่านในใจ และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ป.5 โรงเรียนบ้านหัวไคร้ จังหวัดเชียงราย จำนวน 80 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองดำเนินการสอนอ่านในใจตามวิธี เอส ที เอ ดี ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนอ่านในใจตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนตามวิธี เอส ที เอ ดี มีผลสัมฤทธิ์การอ่านในใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และต่อมา นภานนคร ธรรมบวร (2542) ได้ทำวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง "โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดขอนแก่น : การพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง" เพื่อแสวงหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อใช้เป็นบทเรียนตัวอย่าง และเป็นแนวทางแก่สถานศึกษาที่ต้องการศึกษาคูงาน คำเนิการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ครูผู้บริหาร โรงเรียน ศึกษานิเทศก์รวมถึงผู้กำหนดนโยบายจากส่วนกลางแล้วยังมีการวิเคราะห์เอกสารสำคัญต่างๆ อีกด้วย ผลการวิจัยพบว่าหลักสำคัญประการหนึ่งในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ คือ การไม่แยกชุมชนออกจากโรงเรียน โดยมุ่งให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก ในปีต่อมา กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้ทำวิจัย เรื่อง "รูปแบบหรือแนวการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข ระดับประถมศึกษา" ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่งและมีสุข มีขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ (2) วิเคราะห์

ประเด็นการเรียนรู้ (3) กำหนดสาระสำคัญ (4) กำหนดศักยภาพที่ต้องการพัฒนา (5) วางแผนการจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็นแบบบูรณาการและตามแนววิถีจัดการเรียนรู้

ในปีเดียวกันนี้เอง ฮาร์รี่ ปริตกุล (2543) ก็ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้วีดิทัศน์ออนไลน์สำหรับนักศึกษาในสถาบัน : วิทยาลัยนานาชาติราชภัฏเทพสตรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้วีดิทัศน์ออนไลน์สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเทพสตรี 2) เปรียบเทียบความสามารถของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยวีดิทัศน์และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติใน 2 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ที่กำลังเรียนรายวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไปและความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยวีดิทัศน์และวิธีปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนยังมีผู้วิจัยสนใจพัฒนาอยู่มิได้ขาด จะเห็นได้จากใน ปีต่อมา จิรภรณ์ มั่นเศรษฐ (2544) ก็ทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทพปัญหาให้กับเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแนวคิดทพวัฒนธรรม" โดยตั้ง วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทพปัญหาทั้ง 8 ด้านให้กับเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานีและนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเป็นนักเรียนอนุบาลอายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ชั้น อนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 15 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ กลุ่มทดลองมีคะแนนทพปัญหา ทั้ง 8 ด้าน สูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ กลุ่มทดลองมีคะแนนทพปัญหา ทั้ง 8 ด้าน สูงกว่ากลุ่ม ควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาทพปัญหา จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ พบว่า รูปแบบการสอนฯ เอื้อต่อการพัฒนาทพปัญหา ทั้ง 8 ด้าน ของเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) ผลการประเมินความเหมาะสมของ รูปแบบการสอนฯ มีระดับความเหมาะสมในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด ด้านการนำไปใช้ และประยุกต์ใช้ก็อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดเช่นกัน และรูปแบบการสอนฯ ที่พัฒนาแล้วจะประกอบด้วย ความสำคัญ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน พันธกิจ

หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สารสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และข้อตกลงในการใช้รูปแบบการสอนฯ

ในขณะที่จังหวัดนครปฐม โดย สมคิด จันทน์ฉาย และคณะ (2544) ก็ได้ช่วยกันทำวิจัย เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยแบบสร้างเสริม สะสม ประสบการณ์ภาษาเพื่อพัฒนาการคิดและนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" คณะผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยสำหรับชั้น ป.1 แบบสร้างเสริม สะสมประสบการณ์ภาษาและชุดปฏิบัติการสอน แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยรูปแบบปกติตามคู่มือครูสอนภาษาไทย ชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ในด้านความสามารถในการคิด ตลอดจนนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองก็มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้วย และจากการสัมภาษณ์ครูในห้องเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอนพบว่า ครูมีความรู้สึกพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนและเห็นว่ารูปแบบการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนเร็วกว่ารูปแบบการสอนเดิม และที่สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดย ดวงใจ สัมอำไพ (2544) ก็ทำวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางกับนักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางกับนักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ที่ลงทะเบียนในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวนเป็นกลุ่มทดลองสอนแบบนักศึกษาศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมสอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มละ 43 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางสูงกว่านักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง แต่ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 3 ตัวแปร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังที่ได้นำเสนอมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักว่าเป็น "กรอบแนวคิด" เพื่อการดำเนินการวิจัย ดังนี้

